

Ang Tawo nga Miangkong nga Miusab sa Kasuguan sa Dios

Information Booklet G

Dugang alang sa Leksyon 22

Ang Pag-ila sa Mapintas nga Mananap

1. Ang Lugar nga iyang Nahimutangan
2. Ang Panahon sa iyang Pagbangon sa Gahum
3. Ang mga Panghitabo sa iyang Pagbangon
4. Ang Pagkatandi niini sa ubang mga Nasud
5. Ang Iyang mga Napanunod nga mga Kinaiya
6. Ang Iyang Napanunod nga Awtoridad
7. Ang Iyang mga Angkon
8. Ang Iyang Mapanglutosong mga Kalihukan
9. Ang Iyang Gidugayon
10. Ang Iyang Klaro nga Pagkamatay
11. Ang Iyang Pagka-ayo
12. Ang Iyang Kinalibutanong Pagkainila
13. Ang Iyang Numero
14. Ang Iyang Doktrina
15. Ang Iyang Pagsulay sa Pag-usab sa Kasuguan sa Dios – Ang Gigikanan sa Pagsimba sa Domingo

Kini nga booklet nagpadawat nga ikaw kabisado na sa mga pasahe sa Kasulatan nga gipresenta sa Leksyon 21 ug 22.

Si Jesus nagsulti kanato nga “Kay gipadala sa Dios ang iyang Anak nganhi sa kalibutan, dili aron ang kalibutan iyang pagahukman sa silot, kondili aron ang kalibutan maluwas pinaagi kaniya.” (Juan 3:17). Ang mensahe sa Bibliya dili gayud kabatok sa katawhan, apan alang kanila. Ang iyang mga pahamatongon “Ug nga sa pagtoo makabaton kamog kinabuhi diha sa iyang ngalan.” (Juan 20:31). Usahay, ang iyang mensahe mupikas sa dugay nang nagbarug nga mga tradisyon ug natukod nga mga sistema sa relihiyon. Ang mga sayop kinahanglan igapakita, ug ang mga pasidaan igahatag. Apan ang katuyuan dili sa pagguba, apan sa pag-ayo. Niining pagtuon, walay pagsulay ang buhaton aron sa pagpasakit sa tagsa-tagsa ka mga tawo. Daghan ang mga tiunay diha sa ilang mga sayop. Busa uban sa tinuod nga kahangawa kami mopapunting sa inyong pagtagad ngadto sa kaugalingong pagpasabot sa Bibliya sa iyang mga simbolikahong mga pinulungan nga naghulagway ug nagpaila sa gahum sa mapintas nga mananap sa Pinadayag 13. Ngadto sa Biblikahong detalye simple nga atong idugang ang mga datos sa kasaysayan, sa pagpadayag sa mga kamatuoran sa kaniadto ug sa presente nga sugilanon sa pagsimba sa Domingo.

Ang gamay nga sungay sa Daniel 7 ug ang komplikadto nga mapintas nga mananap sa Pinadayag 13:1-10, mga duha ka simbolo alang sa mao rang gahum. Pinaagi sa profesiya sa Bibliya ang Dios naghatag ug mas detalye nga hulagway niini nga gahum kaysa sa ubang mga pigura diha sa Pinadayag. Ang Daniel 7 naghulagway sa iyang pagbarug ngadto sa gahum diha sa 2 Tesolonica 2:3-12.

Adunay usa lamang ka politikanhong gahum diin nahaum kining tulo ka mga hulagway – ang Papado sa Romano Katoliko. Nga naghupot sa labaw pang eklesyastikanhong gahum, ang papa sulod sa gatasan na ka tuig nakaangkon sa praktikal nga hingpit nga pagkontrola sa mga rayna ug mga magmamando.

“Sa matag panuigon sa Iglesya, gikan sa kaadlawan ni Gregory the Great ngadto sa presente, ang mga tawo gipapunting ngadto sa Papasiya isip katumanan sa profesiya. Ang pagpasabot gipahiluna diha sa mga Homiliya sa Iglesya sa Englatera ug pinaagi sa tanang mga Iglesyang Repormador. Ang pagpasabot, bisan pa, gibaliwala o gisalikway sa mga kritiko, alang sa rason diin dili kinahanglan pagahinganlan. Kini mahimo, bisan pa, sa pagbarug sa tanang mga sulayanan sa kritisismo.” Daniel and His Prophecies, p 168, by Dr Charles H.H. Wright, London: 1906.

Mao nga atong susihon ang matag nagpailang ilhanan niining gamayng sungay sa pagpamatuod sa panaghiusa sa relihiyoso ug sibil nga gahum nga gilangkuban sa opisina sa Papa sa pagkatinuod mao ang pagkabuhi nga gitagna niining mga pasahe sa Kasulatan.

#1 - Ang Lugar nga iyang Nahimutangan

“DIHA KANILA” Daniel 7:8

Aron sa pagbarug uban sa laing mga sungay, kinahanglan kining mubarug uban sa napulo ka nasud nga nabuhi nga mipuli sa Emperyo sa Kasadpang Romano. Sa pagkatinuod ang papasiya mibarug diha sa pinaka cyudad sa Roma mismo.

#2 - Ang Panahon sa iyang Pagbangon sa Gahum

“SUNOD KANILA” Daniel 7:24

Sukad ang Emperyo sa Roma gikonsiderahan sa mga magsasaysay nga hingpit nga nahatagan sa iyang gahum niadtong napulo ka nasud sa tuig A.D. 476, kinahanglan atong tan-awon ang gamay nga sungay nga nakadawat sa iyang gahum sa mga panahon human ang 476. Kini nahitabo, sama sa atong makita sa unahan.

#3 - Ang mga Panghitabo sa iyang Pagbangon

“MODAUG SA TOTOLO KA MGA HARI” Daniel 7:8; Daniel 7:20; Daniel 7:24

Ang Heruli, ang Vandals, ug ang Ostrogoths dili muila sa Obispo sa Roma nga mao ang ulo sa iglesya, ug sila gipalagpot.

#4 - Ang Pagkatandi niini sa Ubang mga Nasud

“LAHI SA NAHAUNA” Daniel 7:24

Ang papasiya usa ka lahi nga matang sa gahum kaysa ubang mga gingharian. Samtang sila nakabaton sa estrikto nga sekular nga gahum, ang papa nag-angkon sa relihiyoso ug usab sa sibil nga gahum. Ang mga mata, baba ug ang katambok niini nga sungay nagpadayag sa iyang pagkalabaw batok sa ubang mga gingharian.

#5 - Ang Iyang mga Napanunod nga mga Kinaiya

“DAW USA KA LEOPARDO,... USA KA USO, UG... USA KA LEYON” Daniel 7:12; Pinadayag 13:2

Ang mahinungdanong aspeto sa mga gingharian sa Babilonya, Medo-Persia, ug Gresya ang tanan napreserba diha sa papasiya. Ang pagkapari ug ang sakremental nga ritwal sa Katolisismo gikuha gikan sa kulto sa Babilonya. Usab gikan sa karaang Babilonya miabot ang pagsimba sa usa ka birhin nga diosdios nga inahan. Ang Persian nga relihiyon sa pagsimba sa adlaw – ang Mithraism – gipreserba diha sa makatingalang insaktong detalye diha sa mga kapistahan ug relihiyosong kustumbre sa katawhang Katoliko. Ang mga doktrina ug pilosopiya sa Grego nga Magsusugod gitudluan pinaagi sa mga amahan sa iglesya ug gidawat sa mga sinaunang konseho sa Katoliko nga nabuhi sa gihapon karong adlaw.

Ang Katoliko nga Kardinal nga si Newman naghatag ug lapad nga lista sa mga butang “nga ang gigikanan iya sa pagano” diin gidala sa papasiya ngadto sa iglesya “aron sa pagduso sa bag-ong relihiyon ngadto sa mga dili magtotoo”: “ang paggamit sa mga templo, ug kini gidedikar sa particular nga mga santos, ug gidayandayanan sa mga okasyon uban sa mga sanga sa kahoy; ang insenso... mga kandila... balaang tubig... mga kapistahan... mga prosesyon... mga bisti sa pagkapari... ang singsing sa kaminyoon... mga larawan... ang eklesyastikal nga panglambat...” an Essay on the Development of Christian Doctrine, p 373, by J.H. Newman, 1920 ed.

#6 - Ang Iyang Napanunod nga Awtoridad

“GIHATAG SA DRAGON... ANG IYANG TRONO” Revelation 13:2

Ang Pinadayag 2:13 usab naghisgut sa lingkuranan ni Satanas. Sa wala pa mibarug ang papasiya, gigamit ni Satanas ang pagano nga Roma isip iyang mapanglutosong ahente batok sa Cristyanismo. Kini mao “mao lamang nga ang nagapugong... hangtud nga makuha na siya.” 2 Tesalonica 2:6-7.

Diha sa nabakante nga lingkuranan sa Emperyo sa Roma mibarug ang papasiya. Misulti ang usa ka magsasaysay, “Ang Papa... mao ang sumusunod ni Cesar.” What is Christianity?, p 270, by Adolf Harnack (New York: G.P. Putnam’s Sons, 1903).

#7 - Ang Iyang mga Angkon

“BABA NGA NAGAPANGLITOK SA MGA PULONG SA PAGPANGANDAK UG PAGBUGALBUGAL” Daniel 7:8, 11, 20, 25; 2 Tesalonica 2:4; Pinadayag 13:1, 5-6

Ang Bibliya naghatag ug duha ka kahulugan sa pagpasipala: 1) Juan 10:33 – Sa dihang ang tawo maghimo sa iyang kaugalingon isip Dios; ug 2) Lucas 5:20-21 – Ang pag-angkon sa gahum diin iya sa Dios sa pagpasaylo ug mga sala. Ang papasiya naghimo niining duha ka pag-angkon. Bantayi ang sumusunod nga mga kutlo:

“Ikaw usab lahi nga Dios dinhi sa yuta.” Christopher Marcellus’ Oration in the Fifth Lateran Council, 4th Session.

“Among gihuptan dinhi sa yuta ang lugar sa Dios Makagagahum” Pope Leo XII, Encyclical Letter “The Reunion of Christendom”

“Ang tanang mga pangalan diin gigamit sa Kasulatan alang kang Cristo... ang tanang mao ra nga pangalan gigamit alang sa Papa.” Robert Bellarmine, Disputationes de Controversiis, Tom. 2.

“Busa ang papa gikoronahan uban sa tulo ka mga korona, isip hari sa langit ug sa yuta ug sa ubos nga mga rehiyon.” Lucius Ferraris, Prompta Bibliotheca, “Papa”, art. 2.

Ang pinakatitulo, papa, nagpasabot “papa” o “amahan”. Kini usa ka titulo diin ang relihiyosong paggamit iya lamang sa Dios, isip gipasabot ni Cristo: “Ug kinahanglan walay bisan kinsang tawo dinhi sa yuta nga inyong pagatawgon nga inyong amahan, kay kamo adunay usa lamang ka Amahan nga anaa sa langit.” Mateo 23:9.

“Sila miila sa kinaiya nga dili masayop, diin iya lamang sa Dios. Sila miangkon sa pagpasaylog mga sala, diin iya lamang sa Dios. Sila miangkon sa pag-abli ug pagsira sa langit, diin iya lamang sa Dios. Sila miangkon nga mas taas kaysa tanang mga hari sa yuta, diin iya lamang sa Dios. Nga sila mipalabaw pa sa Dios diha sa pagpakaaron-ingnon sa pagbuhi sa tibukok mga nasud gikan sa ilang panumpa sa pag-unong ngadto sa ilang mga hari, bisan kini nga mga hari wala nagpalipay kanila. Ug sila misupak batok sa Dios, sa dihang sila nagpatuyang sa ilang sala. Kini mao ang pinakadautan sa tanang mga pagpasipala.” Adam Clarke, Commentary, on Daniel 7:25.

#8 - Ang Iyang Mapanglutosong mga Kalihukan

“MAGAPALUYA SA MGA BALAAAN SA HALANGDON UYAMUT” Daniel 7:21, 25; Pinadayag 13:7

“Alang sa pag-angkon sa pagtoo nga supak sa mga pagtulun-an sa Iglesya sa Roma, ang kasaysayan nagrekord sa pagkamartir sa sobra sa gatus ka milyon nga katawhan. Usa ka milyon nga Waldensyan ug Albigensyan namatay tungod sa krusada nga giproklamar pinaagi ni Papa Innocent III sa 1208; nagsugod sa pagtukosa Jesuits sa 1540 ngadto sa 1580, syam ka gatus ka libo ang gipatay; usa ka gatus ug singkwenta ka libo ang namatay pinaagi sa Inkwesisyon sulod sa 30 ka mga tuig; sulod sa panahon sa trayntay otso ka tuig human sa mando ni Charles V batok sa mga Protestante, singkwenta ka libo ka mga tawo ang gibitay, gipunggutan sa ulo, ug buhi nga gisunog tungod sa herehiya; dese otso ka libo pa ang namatay sa panahon sa administrasyon sa Hari sa alva diha sa lima ug tunga ka tuig.” Brief Bible Readings for Busy People, No. 8.

“Nga ang Iglesya sa Roma nagpatay sa mas daghang mga inocenteng dugo kaysa laing katukuran nga nabuhi taliwala sa katawhan, kini dili mapangutana sa Protestante nga may hanas nga kaalam mahitungod sa kasaysayan... Usa ka imposibleng butang nga mag porma ug lahi nga pagsabot sa iyang daghang biktima, ug masiguro gayud nga walay mga gahum sa panghunahuna nga makasabot gayud sa ilang mga pag-antos.” W.E.H. Lecky, History of the Rise and Influence of the Spirit of Rationalism in Europe, vol. 2, p. 32, 1910 edition. (Also see the Catholic Encyclopedia, vol. 12, p. 266.

#9 - Ang Iyang Gidugayon

“USA KA PANAHOON, UG MGA PANAHOON UG KATUNGA SA USA KA PANAHOON” Daniel 7:25; Daniel 12:7; Pinadayag 12:14

“KAP-ATAN UG DUHA KA BULAN” Pinadayag 11:2; Pinadayag 13:5

“USA KA LIBO DUHA KA GATUS UG KAN-UMAN KA ADLAW” Pinadayag 11:3; Pinadayag 12:6

Kining tulo ka mga ekspresyon tanan nagpasabot ngadto sa takna sa panahon diin ang papasiya magbansay sa iyang pagkalabaw.

“ Usa ka panahon, ug mga panahon ug katunga sa usa ka panahon”

Ang “panahon” sa Bibliya nagrepresenta sa usa ka tuig (tanawa ang Daniel 4:16; 11:13, margin). Ang usa ka matagnaong tuig pareha sa 360 ka matagnaong adlaw. Sa Aramaic (ang orihinal nga pinulungan nga gigamit sa Daniel 7:25) ang pulong “mga panahon” nagpasabot ug “duha ka beses”. Mao nga ato kini igadugang.

1 panahon = 360 matagnaong adlaw
+2 panahon = 720 matagnaong adlaw
+katunga sa panahon = 180 matagnaong adlaw
TOTAL = 1260 MATAGNAONG ADLAW

“Kap-atan ug duha ka bulan”

Ang usa ka matagnaong bulan naglangkob sa 30 ka mga matagnaong adlaw. Mao nga atong padaghanon kini.

30 adlaw matag bulan
x 42 ka bulan
TOTAL = 1260 MATAGNAONG ADLAW

Uban sa pito ka reperensya sa Kasulatan alang niining takna sa panahon, usa ka butang ang klaro. Ang papasiya mahimong usa ka gahum sa insaktong 1260 matagnaong adlaw.

Sa leksyon 14 atong nahibaloan nga ang sukdanan sa pagpasabot sa mga takna sa panahon sa profesiya diha sa Bibliya mao “matag adlaw alang sa usa ka tuig.” Duha ka panghitabo sa Bibliya nga gigamit kini nga sukdanan diha sa Numeros 14:34 ug sa Ezekiel 4:6. Sa Daniel 9:24-25 kini nga sukdanan gigamit sa pagtagna sa maong tuig sa paglansang ni Cristo. Pinaagi sa

pagdugang sa impormasyon ngadto sa gihatag nga mga detalye diha sa unang bahin nianang susamang profesiya (Daniel 8:14), atong nakuha ang sinugdanang punto sa dakung Adlaw sa Pagtabon sa Sala nga gipahimong landong diha sa karaang sistema sa seremonya.

Kana nga susamang sukdanan magamit ngadto niining tagna:

1 matagnaong adlaw = 1 literal nga tuig
1260 matagnaong adlaw = 1260 LITERAL NGA TUIG

Ang kasaysayan nagpamatuod nga ang kamatuoran nga ang papasiya naggunit sa pagkalabaw sulod sa insakto 1260 ka mga tuig! Sa 533 A.D., si Emperor Justinian nagpagawas ug mando nga pagailahon ang Obispo sa Roma isip “ulo sa tanang balaang iglesya”. Apan ang tibuok pagkalabaw dili mahimong tinuod samtang ang Ostrogoths adunay gahum sa Roma. Imong mahinumduman nga ang Ostrogoths mao ang katapusang tulo ka gingharian diin dili muila sa gahum sa Obispo sa Roma. Dayon sa 538 ang Ostrogoth maka xxxxxx overwhelmingly napildi. Ang Obispo sa Roma, uban sa dili mahagit nga politikanhon ug eklesyastikanhong gahum, mao na karon ang pinakagamhanan nga tawo sa Kasadpan. Nianang tuiga, 538, nagmarka sa pagsugod sa 1260 ka tuig sa pagkalabaw sa papasiya. Karon atong buhaton ang pagdugang.

538 A.D.
+ 1260 mga tuig
= 1798 A.D.

Sa Pebrero 10, 1798, sa panahon sa Rebolusyon sa Fransya, si Heneral Napoleon, si Berthier, misulod sa Roma, nagproklama ug repuklika, ug dayon midakop sa papa isip binilanggo. Ang papa dayon namatay human niini didto sa Valence, Francya. Mao nga ang tuig – 1798 – nagmarka sa pagkatapos sa 1260 ka tuig sa pagkalabaw sa papa.

#10 - Ang Iyang Klaro nga Pagkamatay

“DAW MAY SAMAD NGA IKAMATAY” Pinadayag 13:3

Atoa nang nahulagway ang makamatay nga pag-igo nga nadawat sa papasiya sa insakto 1260 ka tuig human kini nakabaton sa iyang gahum. Duha ka ilhanan ang nagpadayag sa pagkamahinungdanon niini nga panghitabo:

1 – Dili sama sa miaging xxxx schism, kining pagpatay sa papa gibuhat pinaagi sa gahum sa taga gawas diin ang bugtong motibo mao ang paglumpag sa tibuok katukuran sa papa.

2 – Diha sa tuig 1798 ang kalibutan nag-usab sa iyang kinaiya ngadto sa papasiya.

Pinaagi sa pagsunod niini nga panghitabo, ang mga nasud sa kalibutan nag-ila sa papasiya isip namatay na.

#11 - Ang Iyang Pagka-ayo

“NAAYO ANG IYANG SAMAD NGA IKAMATAY” Pinadayag 13:3

Sa 1870 ang Italyan nga governo milupig sa cyudad sa Roma. Apan sa 1929 si Kardinal Gasparri nakigtambo kang Premier Mussolini didto sa Palasyo sa Lateran aron sa pagpirma sa Tratado sa Vatican, sa pagpasig-uli sa gahum sa papasiya.

Ang Magsusugod sa Katoliko sa Australia sa Abril 18, 1929, sa pahina 16 nag-ingon nga ang pagkaepekto niini mao ang “pagkaayo sa samad sulod sa 59 ka tuig”. Ang pahina sa atubangan sa San Francisco Chronicle sa Pebrero 12, 1929 nagdala sa nag-unang balita, ‘Naayo nga Samad Sulod sa Pipila ka mga Tuig.’ Ang Associated Press nagpagawas ug usa ka panghitabo miingon.

“Sa pagpadugang sa otograp ngadto sa halandumon nga dokumento, sa pagpaayo sa samad nga nag-umido sukad 1870, hilabihang kaaghop ang gipakita sa duha ka daplin niini.” Mao nga sa 1929 ang Cyudad sa Vatican naila isip independente nga kahimtang, uban sa papa nga mao ang hari niini. Ang relihiyoso ug sibil nga gahum sa makausa nahiusa diha sa opisina sa papa.

#12 - Ang Iyang Kinalibutanong Pagkainila

“ANG MGA TAWO SA TIBUOK YUTA MINUNOT SA MAPINTAS NGA MANANAP” Pinadayag 13:#

Sa Marso 9, 1929 ang papa makahimo sa pag-ingon “Ang mga katawhan sa tibuok kalibutan ania uban kanato.” Karong adlaw walay usa ka tawo sa yuta nga nakadawat sa mas labing pagkadayag, o kansang mga kalihukan mas labing suod nga gisunod, kaysa sa papa.

#13 - Ang Iyang Numero

“UNOM KA GATUS UG KAN-UMAN UG UNOM” Pinadayag 13:18

Atong bantayan ang upat ka kamatuoran mahitungod sa misteryosong numero nga 666:

1. Kini mao “ang numero sa mapintas nga mananap” (bersikulo 18)
2. Kini mao “ang numero sa usa ka tawo” (bersikulo 18)
3. Kini mao “ang numero sa iyang pangalan” (bersikulo 17)
4. Kon ang usa ka tawo “may salabutan” siya “makakwenta sa numero” (bersikulo 18).

Ang Douay nga Bibliya sa Katoliko nakabaton niini nga nota sa Pinadayag 13:18: “Ang mga numerong letra sa iyang pangalan mao ang pagalangkuban niini nga numero.” Mao nga ang tanan nga atong kinahanglan mao ang pagkasabot sa pangalan sa papa ug kita makahimo sa pagdugang niini sa atong mga kaugalingon. Ang sinemanang basahon sa Katoliko nga gitawag ug Our Sunday Visitor, sa Abril 18, 1915, simple nga miingon:
“Ang mga letra nga nakaukit diha sa mitra sa Papa mao kini: VICARIUS FILIIDEI, diin mao ang Latina alang sa ‘PULI SA ANAK SA DIOS.’”

Kini nga titulo magamit ngadto sa papa diha sa literature sa Romano Katoliko nga may taas nga baruganan (tanawa ang Prompta Bibliotheca, by Ferraris, diha sa artikulo “Papa”). Sa Inglis kini nga ekspresyon magamit ngadto sa papa onse ka beses pinaagi ni Cardinal Manning diha sa iyang libro, The Temporal Sovereignty of the Pope. Mao nga ang titulo dili malalis nga tinuod. Kini nagpahayag sa yano nga posisyon nga giangkong sa papa nga iyang nabatunan.

Mao nga unsaon man sa usa ka tawo ang pagkwenta sa numero sa iyang pangalan? Sa dili pa ang paggamit sa mga numero sama sa atong pagkabaton kanila karon, ang mga letra sa alpabeto gihatagan ug numerikal nga pagkamahinungdanon. Sa karaang kulto sa mga pagano dugang pagtagad ang gihatag ngadto sa pag-andam sa mga titulo diin naglangkob sa gihandum nga numerikal nga pagkamahinungdanon.

Daghan ang nasinati sa pag-ihap sa Romano. Ang system sa numero gigamit sa karaang Roma mao ang I = 1; V or U = 5; X = 10; L = 50; C = 100; D = 500. Karon atong idugang ang mga bili sa numero sa titulo nga gigamit sa papa ginamit kining system sa pag-ihap sa Romano.

V = 5 F = 0 D = 500
I = 1 I = 1 E = 0
C = 100 L = 50 I = 1
A = 0 I = 1
R = 0 I = 1
I = 1
U = 5
S = 0

TOTAL = 666

#14 - Ang Iyang Doctrina

“NGA WALA MAGAILA NGA SI JESU-CRISTO NAGPAKATAWO” 1 Juan 4:3; 2 Juan 7

Sumala sa Bibliya, ang unang kinaiya sa antikristo mao ang iyang pagtulun-an mahitungod sa tawhanong kinaiya ni Cristo. Diha sa duha sa iyang sulat, ang apostol Juan (nga mao usab ang nagsulat sa libro sa Pinadayag) nagpasidaan nga ang anticristo mudumili nga si Jesu-Cristo mianhi sa unod.

Ang Bibliya nagsulti nga si Jesus mianhi “diha sa iyang pagkahisama sa tawo,” “diha sa dagway sa usa ka masal-anon nga unod”. Mianhi siya diha sa kaniya kanila diin Siya naghandum sa pagluwas. “Nga sa tanang butang” Siya “pagahimoon nga sa tanang kahimtang mahisama sa iyang mga igsoon, aron mahimo siyang maloluy-on ug kasaligang labawng sacerdote” (Hebrohanon 2:17. Tanawa usab ang Leksyon 13.)

Apan ang pagtoo sa Katoliko wala miila nga si Jesus mianhi sa kaniya nga naangkong kanimo ug kanako. Ang doktrina sa Katoliko sa imakulada nga pagpanamkong nagtudlo nga si Maria natawo nga walay abilidad nga makasala. Si Jesus, busa, natawo sa kinaiya nga halayo kanato nga Siya dili makahimo sa hingpit nga “mobati sa pagkalooy kanato sa atong mga kaluyahon,” o mahimong “gitintal ingon kanato.”

#15 - Ang Iyang Pagsulay sa Pag-usab sa Kasuguan sa Dios – Ang Gigikanan sa Pagsimba sa Domingo

“SIYA... MAGAHUNAHUNA SA PAG-USAB SA MGA PANAHOON UG SA KASUGOAN” Daniel 7:25

Sa pagkauna, ang mga kalihukan sa Gamayng Sungai napunting dili lang batok sa tawhanong gahum apan batok sa Dios Mismo. Ang texto nag-ingon, “Siya mosulti sa dagkung mga pulong batok sa Halangdon Uyamut, ug magaplauya sa mga balaan sa Halangdon Uyamut.” Ang “mga panahon ug kasuguan” nga iyang “gihunahuna sa pag-usab” sa pagkatinuod mao ang “iya sa Halangdon Uyamut”. Sa pagkatinuod ang papasiya nag-angkon sa katungod sa pag-usab sa diosnong mga balaod.

Kunsiderahi ang sumusunod nga pahayag nga gibuhat sa panahon ni Papa Nicholas.

“Ang papa adunay gahum ug sa makadaghan nagbansay niini, sa pagwala sa mga sugo ni Cristo...Siya makahimo sa paghatag labaw sa kasuguan, ug sa sayop makapainsakto niini, pinaagi sa pagkurihi ug sa pag-usab sa mga kasuguan...

“Ang papa adunay dakung awtoridad ug gahum nga siya makausab, makapasabot, ug makainterpreta bisan sa diosnong mga kasuguan... Ang papa makahimo sa pag-usab sa diosnong sugo, sanglit ang iyang gahum dili man iya sa tawo, apan iya sa Dios, ug siya naglihok diha sa dapit sa Dios dinhi sa yuta, uban sa hingpit nga gahum sa paghikot o sa pagbadbad sa iyang mga karnero.” Prompta Bibliotheca, by Lucius Ferraris, under “Papa,” art. 2.

Imong mahinumduman nga ang Napulo ka Sugo mao lamang ang bahin sa Bibliya diin ang Dios nagsulti uban sa Iyang kaugalingong tingog ug nagsulti uban sa Iyang kaugalingong tudlo. Sila makita sa Exodo 20:3-17. Atong bantayan ang pipila ka mga ehemplo diin ang papasiya naghunahuna sa pag-usab sa kasuguan sa Dios. Makaplagan nimo kining pag-usab diha sa katekismo sa Katoliko.

Ang ikaduhang sugo sa Dios nagsulti sa Exodo 20:4-6.”Alang kanimo dili ka magbuhat ug usa ka larawan”. Apan tungod kay kini nagsulti supak sa paggamit sa linilok nga mga larawan nga usa ka importante nga bahin sa pagsimba sa Katoliko, ang papasiya kumpleto nga nagkuha sa ikaduhang sugo sa Dios gikan sa iyang mga pagtulun-an. Dayon aron sa pagkabaton sa napulo, ilang gibahin ang ikanapulo ngadto sa managlahi nga sugo, usab pagsulay sa kasuguan sa Dios.

Ang atong texto nagsulti nga siya “maghunahuna sa pag-usab sa mga panahon ug kasuguan.” Ang bugtong balaod sa Dios nga adunay kalabutan sa panahon mao ang Iyang ikaupat nga sugo. Kini nag-ingon “Hinumduman mo ang adlaw ng igpapahulay, aron sa pagbalaan niini. Sa unom ka adlaw magbuhat ka, ug buhaton mo ang tanan nga imong bulohaton: Apan ang adlaw nga ikapito mao usa ka adlaw nga igpapahulay alang kang Jehova nga imong Dios. Niining adlaw dili ka magbuhat.”

Ang presente nga pagkaylap nga pagpasipala sa balaang Adlawng Igpapahulay sa Dios, ug ang pagtahud sa adlaw sa adlaw, gidala pinaagi sa walay laing gahum gawas sa papasiya sa Romano Katoliko mismo. Ang papasiya nagpili niini isip usa ka lahi nga praktis nga napanonod gikan sa paganismo. Ang sumusunod nga pamatuod magpakita sa hinayhinay nga pagbalhin sa pagsimba sa Domingo gikan sa iyang pagano nga gigikanan ngadto sa posisyon nga inila sa mga kontemporaryong denominasyon.

Ang Gigikanan sa Pagsimba sa Domingo

“Masiguro gayud nga mismo si Cristo, iyang mga Apostoles, ug ang Karaang mga Kristohanon, alang sa maayong lugar sa panahon sa makanunayon nagbantay sa Adlawng Igpapahulay sa ikapitong adlaw.” A Briefe Polemicall Dissertation, Concerning...the Lord’s day-Sabbath, p 33, by William Prynne.

“Hangtud sa ikaduhang siglo, walay klaro nga pamatuod sa Kristohanong sinemanang silibrasyon sa domingo bisan asa pa. Ang unang hinganlang reperensya sulod niana nga siglo naggikan sa Alexandria ug Roma, nagbutang nga usab sauna misalikway sa pagsimba sa Adlawng Igpapahulay sa ikapitong adlaw” A Briefe Polemicall Dissertation, Concerning...the Lord’s day-Sabbath, p 33, by William Prynne.

“Klaro gayud nga ang karaang Adlawng Igpapahulay nagpabilin ug ginabantayan pa... pinaagi sa mga Kristohanon sa Iglesia sa Silangan, mga tres syentos gatus ka tuig human sa pagkamatay sa atong Manluluwas.” A Learned Treatise of the Sabbath, p 77, by Professor E. Breewood.

“Bisan ngadto sa ikalimang siglo ang pagsimba sa Hudiyong Adlawng Igpapahulay nagpadayon diha sa iglesyang Kristohanon.” Ancient Christianity Exemplified, chap 26, sec. 2, by Lyman Coleman.

“Bisan halos tanang iglesya sa tibuok kalibutan nagsaulog sa balaang misteryo sa adlawng igpapahulay matag semana, apan ang mga Kristohanon sa Alexandria ug Roma, susama sa pipila ka karaang tradisyon, miundang sa pagbuhat niini.” Socrates Scholasticus (nasulat sa mga 440 A.D.), quoted in Ecclesiastical History, Book 5, chapter 22.

“Ang Kristohanong Iglesia wala magbuhat ug pormal, apan hinayhinay ug halos dili mailhan, nga pagbalhin sa usa ka adlaw ngadto sa usa.” The Voice From Sinai, p 167, by F.W. Farrar.

“Ang Kristyanismo ug ang taas nga mga matang sa paganismo daw napaduol ug mas napaduol sa usag usa samtang nagpadayon ang panahon... Sila daw nagsagol ngadto sa usag usa daw sama sa sapa nga nagsunod sa naghugop nga mga kurso.’ Introduction to the History of Western Europe, p 31, by J.H. Robinson

“Ang duha ka nagkasumpakiy nga tinoohan naglihok diha sa mao rang intelektuwal ug moral nga pagkabutang, ug sa pagkatinuod ang usa makaagi gikan sa usa ngadto sa usa nga walay pagkauknol o pagpugong... Ang mga relihiyoso ug mistikal

nga espiritu sa Oryente naghinayhinay ug daug sa kinatibuk-ang sosyal nga binuhat ug nag-andam sa tanang mga nasud sa paghiusa diha sa sabakan sa usa ka kinatibuk-ang iglesya.” *Oriental Religions in Roman Paganism*, p 210-211, by Franz V.M. Cumont, reprint 1956.

“Ang mga nahibilin sa pakigbisog makita diha sa duha ka mga katukuran nga gidawat gikan sa iyang kabatok nga Kristyanismo diha sa ikaupat nga siglo, ang duha ka mga balaang adlaw ni Mithra, Decembre baynte-singko, dies natalis, solis, isip adlawng natawhan ni Jesus ug ang Domingo, ‘ang talahuron nga adlaw sa Adlaw’, isip gitawag ni Constantino diha sa iyang mando sa 321.” *Paganism to Christianity in the Roman Empire*, p 60, by Walter Woodburn Hyde.

“Ang iglesya naghimo sa Domingo isip balaan nga adlaw... sa kinadak-an tungod kay kini mao ang sinemanang pista sa adlaw; kay mao kini ang tiniman-ang polisiya sa Kristyano nga mao ang mupuli sa pagano nga kapistahan nga gipamahal sa mga katawhan pinaagi sa tradisyon, ug sa paghatag kanila sa Cristohanong pagkamahinungdanon.” *The Paganism in Our Christianity*, p 145, by Arthur Weigall, 1928.

“Ang iglesya...nagkuha sa pagano nga Domingo ug naghimo niini nga Kristohanong Domingo... Ang Adlaw mao ang pinakauna nga dios sa mga pagano...Ug tungod niini ang pagano nga Domingo, gidedikar ngadto kang Balder, nahimong Cristohanong Domingo.” Dr. William L. Gildea, quoted in *The Catholic World*, March, 1894.

“Unsa ang nagsugod, bisan pa, isip usa ka pagano nga ordinansa, nga natapos isip Kristohanong regulasyon, ug usa ka taas nga sunod-sunod nga imperyal nga mando, sulod sa ikaupat, ikalima, ug ikaunom nga siglo, nga mihiusa sa nagkakusog nga kalisud sa pag-undang gikan sa pagtrabaho sa adlawng Domingo.” *Rest Days*, p 270, by Hutton Webster.

“Ang Iglesya Romano Catoliko...nagpabali sa Ikaupat nga Sugo pinaagi sa pagwagtang sa Adlawng Igpapahulay sa pulong sa Dios, ug nagtukod sa Domingo isip balaang adlaw.” *History of the Christian Church*, p 415, by Nicolas Summerbell, 3rd edition, 1873.

“Ang Iglesya Katoliko sulod sa linibo ka tuig sa wala pa ang pagkabuhi sa usa ka Protestante, pinaagi sa gahum sa iyang Diosnong misyon, nag-usab sa adlaw gikan sa Sabado ngadto sa Domingo.” *The Catholic Mirror*, September 23, 1893.

“Ang Domingo, isip adlaw sa semana nga gigahin alang sa katungdanang pagsimba sa publiko sa Makagagahum nga Dios... lonlon nga binuhat sa Iglesyang Katoliko. Kini...dili minanduan pinaagi sa mga mando sa sugo ni Moises. Kini kabahin ug nabugkos sa sistema sa Iglesyang Katoliko.” John Gilmery Shea, quoted in *The American Catholic Quarterly Reviews*, January, 1883.

“Q. Unsang adlaw ang Adlawng Igpapahulay?

“A. Ang Sabado mao ang Adlawng Igpapahulay.

“Q. Nganong atong gibantayan ang Domingo inay sa Sabado?

“A. Atong gibantayan ang Domingo inay sa Sabado tungod kay ang Iglesya Katoliko nagbalhin sa pagkasolemi gikan sa Sabado ngadto sa Domingo.” *The Convert’s Catechism of Catholic Doctrine*, p 50, by Peter Geiermann (1957 ed.).

“Sila nanginahanglan nga ang gahum sa Iglesya mahimong hilabihan gayud, tungod kay kini naggahin uban niini ang usa ka mando sa Kasuguan.” *The Augsburg Confession*, 1530.

“Ang iglesya nag-usab sa Adlawng Igpapahulay ngadto sa adlaw sa Ginoo pinaagi sa iyang kaugalingong awtoridad, mahitungod niini ikaw walay Kasulatan.” *Handbook of Common Places Against the Lutherans*, by Johann Eck, 1533.

“Kon imong sundon ang Bibliya lamang walay mahimong pangutana nga ikaw may katungdanan sa pagbantay sa Sabado nga balaan, sanglit kini mao ang adlaw nga pinasahi nga gitudlo sa Dios Makagagahum nga pagabantayan nga balaan alang sa Ginoo. Sa pagbantay sa Domingo, ang mga dili Katoliko yano nga nagsunod sa nabatasan sa Iglesyang Katoliko sulod sa 1800 ka tuig, usa ka tradisyon, ug dili ordinansa sa Bibliya... Uban sa mga Katoliko walay kalisud mahitungod nianang butanga. Tungod, sanglit kita midumili nga ang Bibliya mao lamang ang basihan sa pagtoo, kita mahulog diha sa kanunayng nabatasan ug tradisyon sa Iglesya.” Francis G. Lentz, quoted in *The Question Box*, p 98-99, 1900.

“Sama sa duha ka sagradong sapa nga nagdagayday gikan sa Paraiso, ang Bibliya ug ang diosnong Tradisyon nga naglangkob sa Pulong sa Dios, ang hamiling bato sa napadayag nga mga kamatuoran. Bisin kining duha ka diosnong sapa nga diha sa ilang kaugalingon, mapanalipdan sa ilang diosnong gigikanan, nga may susamang pagkasagrado, ug ang duha puno sa napadayag nga mga kamatuoran, sa gihapon, sa duha, ang TRADISYON alang kanato mas klaro ug mas sigurado.” *Catholic Belief*, p 45, by Joseph Fa di Bruno.

“Kita nakabaton, tungod niini, sa mao rang awtoridad sa Purgatoryo sama sa atong nabatnan alang sa Domingo.” *Things Catholics Are Asked About*, p 136, by Martin J. Scott, 1927.

“Ang Protestantismo, sa pagsalikway sa gahum sa Iglesia, walay maayong rason alang sa iyang teorya sa Domingo, ug kinahanglan, sa makatarunganon, sa pagbantay sa Sabado isip Adlawng Igpapahulay.” John Gilmary Shea, quoted in *The American Catholic Quarterly Review*, January, 1883.

“Mahimong imong basahon ang Bibliya gikan sa Genesis ngadto sa Pinadayag, ug ikaw dili makakaplag ug usa ka linya nga nagtugot sa pagkabalaan sa Domingo. Ang mga Kasulatan nagpatuman sa relihiyosong pagbantay sa Sabado, ang usa ka adlaw nga kita [Katoliko] wala gayud nagbalaan.” *The Faith of Our Fathers*, p 72-73, by James Cardinal Gibbons, 1917 ed.

“Dili talagsaon nga sila nga naghimo sa Bibliya nga mao ang ilang bugtong Magtutudlo kinahanglan walay kauyunan nga magsunod mahitungod niini nga butang sa tradisyon sa Iglesia?” Bertrand L. Conway, quoted in *The Question Box Answers*, 1910, p 255.

“Kanila mitubag siya nga nag-ingon, “Ug ngano ba usab nga inyo mang lapason ang sugo sa Dios aron lang pagtuman sa inyong gikabilinbilin nga kalagdaan?” Jesus, Mateo 15:3

“Kawang lamang ang ilang pagsimba kanako, sanglit sa ilang pagpanudlo ila mang gipaka-doktrina ang kalagdaan nga hinimo lamag mga tawo.”

“Dili, kini wala gayud mausab, ni kini mahimong pagausabon, gawas ang paglalang pagahimoon pag-usab: alang sa rason nga gihatag kinahanglan pagausabon sa wala pa ang pagbantay, o sa pagtahud ngadto sa rason, kini mahimong pagausabon! Kining tanang mga karaang mga sulugilanon sa mga asawa aron sa paghisgot sa pag-usab sa adlawng igpapahulay gikan sa ikapito ngadto sa unang adlaw. Kon kini nausab, kini tungod sa personahe sa agosto nga nag-usab niini nga nag-usab sa mga panahon ug kasuguan ex officio – sa akong panghunahuna ang iyang pangalan mao si DOCTOR ANTICRISTO.” Alexander Campbell, quoted in *The Christian Baptist*, February 2, 1824, vol. 1, no. 7.

“Kinahanglan maoy among unahon pagsugot ang Dios inay ang mga tawo.” Buhat 5:29.

“Ang yuta usab nahugawan ubos sa mga pumoluyo niini; tungod kay ilang gilapas ang mga balaod, gipasipalahan ang kabalaoran, gibungkag ang tugon nga walay katapusan. Tungod niini ang tunglo maoy naglamoy sa yuta, ug silang nanagpuyo sulod niana hingkaplagan nga sad-an: busa ang mga pumoluyo sa yuta nangasunog, ug diyutay lamang ang nanghibilin.” Isaias 24:5-6

“Ang rason ug sentido komun nanginahanglan sa pagdawat sa usa o sa lain niining mga alternatibo: kini ba ang Protestantismo ug ang pagbantay sa Sabado o Catholicismo ug ang pagbantay sa Domingo. Ang pagpauyon-uyon imposible.” *Catholic Mirror*, December 23, 1893.